

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i 6 § 1 mom. avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 278) för personal vid försvarsväsendet under krigstjänstgöring (krigsavlöningsreglementet) m. m.

Genom en den 7 mars 1941 dagtecknad proposition, nr 136, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslagit riksdagen att *dels* antaga vid propositionen fogade förslag till förordning om ändring i 6 § 1 mom. avlöningsreglementet den 15 juni 1939 (nr 278) för personal vid försvarsväsendet under krigstjänstgöring (krigsavlöningsreglementet) och till lag om ändrad lydelse av § 7 lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, *dels ock* bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Propositionen har, såvitt angår förslaget till lag om ändrad lydelse av § 7 lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, hänvisats till behandling av lagutskott och behandlats av andra lagutskottet. I övrigt har propositionen hänvisats till statsutskottet.

Ovannämnda lagförslag är av följande lydelse:

Förslag

till

Lag om ändrad lydelse av § 7 lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

Härigenom förordnas, att § 7 lagen den 12 juni 1925 om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring¹, skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 7.

De bestämmelser, som finnas meddelade angående värnpliktigs underhåll och förmåner samt angående understöd i anledning av skada, ådragen under militärtjänstgöring, skola äga motsvarande tillämpning å civilarbetare; dock att i fråga om civilarbetares avlöning skall gälla vad därom särskilt stadgas.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen bestämmer.

¹ Senaste lydelse, se 1940: 244.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Bestämmelserna om de värnpliktigas avlöning i fredstid innefattas i § 9 kungörelsen den 5 mars 1926 (nr 60, jfr 1939 nr 752) angående avlöning för rullförings-(sjöruddförings-)befäl och värnpliktiga under fredstid m. m. Enligt dessa bestämmelser erhålla de värnpliktiga, i den mån ej krigsavlöningsreglementet skall tillämpas, penningbidrag med 50 öre om dagen under de första 180 dagarna och en krona om dagen för varje ytterligare tjänstgöringsdag. Sistnämnda belopp utgår även, oavsett den tidigare tjänstgöringen, under beredskapsövning, landstormsrepetitionsövning, landstormsbefälsövning och tjänstgöring, som — utan att krigsavlöningsreglementet tillämpas — anbefallts enligt § 28 mom. 1 eller § 36 mom. 2 värnpliktlagen. Dessa bestämmelser gälla även samvetsömma, dock att till civilarbetare avlöning utgår enligt § 7 lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, med 50 öre om dagen. Avlöning enligt fredsbestämmelserna åtnjutes för närvarande endast av vissa samvetsömma värnpliktiga av kategorien civilarbetare.

Under nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap och mobilisering utgår, med nyssnämnda undantag, de värnpliktigas avlöning enligt krigsavlöningsreglementet med de modifikationerna, som innefattas i kungörelsen den 19 januari 1940 (nr 51, jfr nr 985) med särskilda bestämmelser angående tillämpning av nämnda reglemente.

Med skrivelse den 8 februari 1940 har *sociala försvarsberedskapskommittén* avgivit förslag till vissa bestämmelser angående de värnpliktigas avlöning. Kommitténs förslag innebär, beträffande de värnpliktigas avlöning enligt fredsbestämmelserna, att penningbidraget å 50 öre om dagen skall höjas till en krona.

Föredragande *departementschefen, statsrådet Sköld*, har anført, bland annat, att en följd av bifall till förslaget torde bliva, att dagavlöningen till civilarbetare borde höjas från 50 öre till en krona. Härför krävdes ändring av § 7 i 1925 års lag om samvetsömma. I samband härmed torde avlöningsbestämelsen i nämnda paragraf böra utbytas mot en allmän hänvisning till vad särskilt stadgas samt överföras till § 9 mom. 1 av 1926 års kungörelse om de värnpliktigas fredsavlöning.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det till utskottets behandling hänvisade lagförslaget. Utskottet får alltså hemställa,

att förslaget till lag om ändrad lydelse av § 7 lagen den 12 juni 1925 (nr 338) om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring, måtte antagas av riksdagen.

Stockholm den 29 april 1941.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman*, *Linder**), *Hagman*, *Tamm*, *Forslund**), *Linnér**), *Holstenson**) och *Näslund*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, herr *Hage*, fröken *Andersson*, herrar *Olovson* i Västerås och *Hermansson**), fru *Johansson*, fröken *Rosén* samt herr *Norup*).

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.